ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Յակոբ Մայր Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցի Ամսաթերթ

ԺԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 9

Մայիս 2004

Կիր.	Բշ.	Գշ.	Դշ.	Եշ.	Ուր.	Շաբ.
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23/-30	24/-31	25	26	27	28	29

2	Կարմիր Կիրակի
9	Տօն Սուրբ խաչի երեւման Մայրերու տօն
20	Համբարձում
23	Երկրորդ Ծաղկազարդ
28	Անկախութեան տօն
30	Հոգեգալուստ

Թող մեզ պատժապարտ համարեն. մենք գիտենք թէ մահուան դատապարտութենէն ազատած ենք: Թող մեր կեանքը տխուր կարծեն. մենք միշտ ուրախ ենք: Աղքատ թող սեպեն. մենք շատերու կեանքերը կը ճոխացնենք:

Հարուստ Ամիս մը

Մայիս ամիսը քրիստոնէական եւ հայկական առումով հարուստ ամիս մըն է որովհետեւ անոր ընթացքին կը յիշատակուին զանազան կրօնական եւ ազգային տօներ, ինչպէս Հոգեգալուստ, Համբարձում, Մայրերու տօն եւ Անկախութեան օր:

Այս տօներէն իւրաքանչիւրը վեր կ՛առնէ հայ ժողովուրդին մօտ հարազատ սկզբունքներ եւ արժէքներ: Մայրերու տօնը՝ հայ մօր զոհաբերութեան առաքինութիւնը եւ անոր հայ ընտանիքի հիմնաքար ըլլալը կ՛ընդգծէ: Հոգեգալուստը կու գայ յիշեցնելու այն ինչ որ հիմնականն է քրիստոնեայ հաւատացեալին համար՝ այսինքն Սուրբ Հոգիին ներկայութիւնը անձին մօտ: Հայաստանի հանրապետութեան անկախութեան տօնը իր կարգին կը յիշեցնէ հայ ժողովուրդին սէրը ազատութեան, ինքնատիրութեան եւ արդարութեան հանդէպ:

Այս նիւթերէն իւրաքանչիւրը երկար քննութիւններու եւ վերլուծումներու կարելի է ենթարկել: Թէեւ մեզմէ իւրաքանչիւրը տարբեր ձեւով կը մեկնաբանէ ու կ՛ապրի զոհաբերութեան, քրիստոնէութեան կամ անկախութեան սկզբունքները, բոլորս ալ անխտիր համաձայն կը գտնուինք անոնց կարեւորութեան շուրջ եւ զանոնք կը նկատենք իբր բաղձալի առաքինութիւններ:

Մայիս ամիսը ե՛ւս թող ըլլայ ինքնաքննութեան ամիս, մենք մեզ հարց տալու համար թէ որքա՞ն Սուրբ Հոգիին տեղ տուած ենք մեր կեանքերէն ներս, որքա՞ն զոհաբերուելու պատրաստ ենք եւ որքանով կը յարգենք մեր եւ ուրիշներուն անկախութիւնը:

Մի՛ վատնէք Աստուծմէ ձեր ստացած շնորհքը…

Բ. Կորնթացիներուն 6.1-10

Արդ, որովհետեւ Աստուծոյ գործակիցներն ենք, կ՛աղաչենք ձեզի, մի՛ վատնէք Աստուծմէ ձեր ստացած շնորհքը: Որովհետեւ Աստուած կ՛ըսէ.-
«Երբ յարմար ժամանակը եկաւ՝ լսեցի քեզ,
երբ փրկութեան օրը հասաւ, օգնեցի քեզի»:
Ահա հիմա՛ է այդ յարմար ժամանակը. հիմա՛ է փրկութեան օրը:

Ուեւէ բանով պատճառ մի՛ ըլլաք որ Աստուծոյ գործը խափանուի կամ վարկաբեկուի. այլ՝ բոլոր պարագաներուն ալ դուք ձեզ ցոյց տուէք որպէս Աստուծոյ պաշտօնեաներ, մեծ համբերութեամբ յանձն առնելով նեղութիւնը, վիշտը, չարչարանքը, ծեծը, բանտը, խռովարարներու վայրագութիւնները, յոգնութիւնը, անքնութիւնը, անօթութիւնը: Այս բոլորը տարէք՝ մաքուր սրտով, գիտակցօրէն, համբերատարութեամբ, քաղցրութեամբ, Սուրբ Հոգիով, անկեղծ սիրով, ճշմարտութիւնը քարոզելով, Աստուծոյ զօրութեամբ եւ արդարութեամբ զինուած՝, չարին դէմ յարձակելու եւ ինքզինք պաշտպանելու համար: Մի՛ այլայլիք՝ ո՛չ փառքէն եւ ո՛չ անարգանքէն, ո՛չ գովասանքէն եւ ո՛չ մեղադրանքէն: Մարդիկ մոլորած թող ըսեն մեզի. մենք գիտենք թէ ճշմարտութենէն չենք շեղած: Թող չուզեն մեզ ճանչնալ. մենք գիտենք թէ մեզ լաւ կը ճանչնան: Թող մեզ պատժապարտ համարեն. մենք գիտենք թէ մահուան դատապարտութենէն ազատած ենք: Թող մեր կեանքը տխուր կարծեն. մենք միշտ ուրախ ենք: Աղքատ թող սեպեն. մենք շատերու կեանքերը կը ճոխացնենք: Այո՛, կը թուի թէ ոչինչ ունինք, մինչդեռ ամէն ինչ ունինք:

Բովանդակութիւն

- Խմբագրական
- Մի վատնէք Աստուծմէ ձեր ստացած շնորհքը
- Յիսուսի համբարձումը
- Հոգեգալուստ կամ Սուրբ Հոգիի գալստեան տօն
- Հոգեգալուստ եւ մկրտութիւն
- Հայ մայրը
- Պահուած բառ
- Նկարագիր- Յոյս
- Վիճակ կամ հայկական խաղ
- Գիտէի՞ր թէ
- Հայ կինը եւ ազգային աւանդութիւնները
- Ապրիլ ամսուան պատասխաններ եւ մասնակցողներ
- Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
- Կարճ լուրեր կիրակնօրեայէն

Յիսուսի համբարձումը

« Ապա տարաւ զանոնք մինչեւ Բեթանիա եւ ձեռքերը վեր բարձրացնելով՝ օրհնեց զանոնք: Եւ մինչ կ՚օրհնէր, բաժնուեցաւ անոնցմէ, դէպի երկինք բարձրանալով: Անոնք երկրպագեցին Յիսուսի եւ մեծ ուրախութեամբ վերադարձան Երուսաղէմ: Ամէն օր տաճարին մէջ էին գովելով ու օրհնաբանելով զԱստուած:»

Ահա թէ ինչ ձեւով կը պատմուի Յիսուսի համբարձման դրուագը Ղուկասի աւետարանի վերջին տողերուն մէջ:

Համբարձում կը նշանակէ «բարձրացում»: Համբարձումը Յիսուսի յարութիւն առած ու փառաւորուած մարմնով երկինք բարձրանալու եւ Հայր Աստուծոյ աջ կողմը բազմելու յիշատակման տօնն է, որ կը զուգադիպի Սուրբ Յարութեան կամ Զատիկէն քառասուն օր վերջ, Հինգշաբթի օրով: Հայաստանեայց եկեղեցւոյ եւ հայ ժողովուրդի կողմէ ամենէն աւելի ուրախ տօներէն մէկը կը նկատուի այս որովհետեւ անով Յիսուս անգամ մը եւս կը հաստատէր յաւիտենական կեանքի գոյութիւնը ու կը համբառնար, կը բարձրանար երկնաւոր հօր մօտ բարեխօսելու մարդկութեան համար:

Յարութենէն ետք, Յիսուս քառասուն օրերու ընթացքին կը յայտնուի Իր աշակերտներուն, վերստին կը հաստատէ Իր յարութիւն առած ըլլալը ու կը խօսի անոնց երկնքի արքայութեան մասին ու կ՚ուսուցանէ թէ ինչպէս պէտք է քարոզեն Աւետարանը: Քառասուներորդ օրը Տէրը կը աշակերտներուն հետ կը բարձրանայ, անգամ մը եւս, ձիթենեաց լերան գագաթը ու կը յայտնէ անոնց թէ «երբ Սուրբ Հոգին իջնէ ձեր վրայ, զօրութեամբ պիտի լեցուիք եւ իմ վկաներս պիտի ըլլաք, Երուսաղէմի, Հրէաստանի եւ Սամարիային մէջ, եւ մինչեւ աշխարհի ծայրամասերը»: Երբ ան այս խօսքերը կ՚արտասանէր, աշակերտները ապշահար կը նային թէ ինչպէս Յիսուս երկինք կը բարձրանայ մինչեւ որ ամպերը կը ծածկեն զինք աշակերտներու տեսողութենէն:

Համբարձման օրով Քրիստոսի տուած այս պատուիրանին համաձայն է ահա, որ անոր առաքեալներէն երկուքը՝ Թադէոսն ու Բարթողիմէոսը կու գան Հայաստան քարոզելու եւ հոն հիմնելու մեր Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին:

«Համբարձում»
Մանրանկար 1287-ի Կիլիկիոյ «Ակներ» պատկերազարդուած Աւետարանէն

Հոգեգալուստ
Կամ Սուրբ Հոգիի գալստեան տօն

«Բայց Մխիթարիչը՝ Սուրբ Հոգին, որ Հայրս ձեզի պիտի ղրկէ իմ անունովս, անիկա ձեզի ամէն ինչ պիտի սորվեցնէ եւ յիշեցնէ ինչ որ ես ձեզի ըսի:»

Այսպէս կը խոստանար Քրիստոս իր աշակերտներուն վերջին ընթրիքի ընթացքին: Ըստ Առաքեալներու գործերը գիրքին, այս «գալուստը» իրականացած է Քրիստոսի յարութենէն յիսուն օր վերջ: Նշա՞նը. «Բոլոր ներկաները Սուրբ Հոգիով լեցուեցան եւ սկսան տարբեր լեզուներով խօսիլ, ինչպէս որ Հոգին խօսիլ կու տար:»

Հոգեգալստեան տօնը կը զուգադիպի հրեաներուն Պենտեկոստէ տօնին հետ, որ յունարէնով կը նշանակէ «յիսուն օր»: Իրապէս ալ հրեաները, իրե՛նք եւս, Սուրբ Զատիկէն յիսուն օր վերջ տասնաբանեայ օրէնքներու ստացման առթիւ յատուկ յիշատակութեան օր ունին՝ Պենտեկոստէն:

Հոգեգալստեան ամենէն աւելի իրայատուկ դէպքը լեզուափոխութիւնն է, կամ Քրիստոսի աշակերտներուն տարբեր տարբեր լեզուներ խօսելու կարողութիւնը: Աւետարանը այսպիսի լեզուափոխութեան երկու դրուագներ կը պարունակէ:
Առաջինը Հին Կտակարանին մէջ երբ Բաբելոնի աշտարակի շինութեան ընթացքին գործաւորներու լեզուները կը խառնուին ու անոնք այլեւս զիրար չեն հասկնար: Երկրորդ դրուագը Նոր Կտակարանին մէջ յիշատակուող, երբ մարդիկ կը սկսին տարբեր տարբեր լեզուներ խօսիլ բայց բոլորն ալ կը վկայեն Աստուծոյ մեծագործութիւններուն մասին:

«Հոգեգալուստ»
Մանրանկար 13-րդ դարի կէսին Կիլիկիոյ մէջ ընդօրինակուած «Սմբատ Սպարապետի Աւետարան» էն

Հոգեգալուստ եւ մկրտութիւն

Մեր եկեղեցւոյ եօթը (7) խորհուրդներէն մէկն է մկրտութիւնը: Մայիս ամսուան ընթացքին յիշատակուող հոգեգալստեան տօնին առթիւ հետաքրքրական է հաստատել կապը Մկրտութեան եւ Հոգեգալստեան միջեւ:

Մկրտութիւնը ինքնին Սուրբ Հոգիի ընդունիլն է մկրտուողին կողմէ, Սուրբ Հոգիի գալուստը անձին մէջ որմէ ետք միայն ան կը կոչուի քրիստոնեայ:

Այլ հետաքրքրական կապ մըն է նաեւ Հոգեգալստեան շարականի ընթերցումը մկրտութեան արարողութեան ընթացքին, երբ քահանան Սուրբ միւռոնը կը թափէ աւազանին մէջ, խաչաձեւ ու կ՛երգէ հետեւեալը.-

Հոգեգալուստի շարական

Առաքելոյ աղաւնոյ
Իջանելով մեծաձայն հնչմամբ իր բարձանց,
Ի նմանութիւն լուսոյ փայլման
Հրազինեաց անկիզելի զաշակերտսն,
Մինչդեռ նըստէին Ի սուրբ վերնատանն:

Հօրմէն ղրկուած աղաւնին -Սուրբ Հոգին-
Մեծագոչ ձայնով փայլակի պէս
բարձունքէն իջնելով՝
անկիզելի կրակով զինեց աշակերտները,
մինչ անոնք վերնատունը նստած էին:

Աննիւթական աղաւնի,
Անքննելի որ քըննէ զխորս Աստուծոյ,
Զոր առել է Ի Հօրէ՝
Պատմէ զահաւոր եւ ըսմիւսանգամ գալուստն,
Զոր քարոզեցին համագոյական:

Աննիւթական է աղաւնին եւ անքննելի
Սակայն ինք գիտէ
Աստուծոյ ամենածածուկ ծրագիրները
Եւ Հօրմէն առնելով մեզի կը պատմէ
Քրիստոսի ահաւոր երկրորդ գալուստին
մասին:Ան համագոյակից է Հօրը:

Օրհնութիւն ի բարձունս,
ելողին Ի Հօրէ Հոգւոյն սրբոյ.
որով առաքեալքն արբեցան անմահական բաժակաւն,
եւ հրաւիրեցին զիրկիրս Ի յերկինս:

Բարձունքներուն մէջ օրհնութիւն
Սուրբ Հոգիին որ Հօրմէն կը բղխի.
առաքեալներ անոր անմահական շնորհքներու
բաժակէն խմեցին
եւ երկիրը դէպի երկինք հրաւիրեցին:

Հայ մայրը

Մովսէս Մէյմարեան

Ոչ լեզուն եւ ոչ ալ գրիչը կարող են ճշգրիտ հարազատութեամբ արտայայտել զօրութիւնը, գեղեցկութիւնն ու ազնուականութիւնը մայր բառին եւ մայրական սիրոյն:

Զաւկի մը մօրմէն ստացած գուրգուրանքին աղնթեր, ստացած առողջ դաստիարակութիւնն է, որ հիմը կը դնէ ապագայ երջանիկ ու տիպար անձնաւորութեան: Վասնզի, մօր սիրտը զաւկին դասարանն է:

Դպրոցներ եւ զանազան կրթական հաստատութիւններ երբեք լիակատար կրթութիւն չեն կրնար տալ, ու օրինակելի զաւակներ չեն կրնար պատրաստել, որքան ընտանեկան յարկը: Ընտանիքէն ստացուած կրթութեան շնորհիւ է որ դպրոցը հետագային պիտի կրնայ աւելի հաստատուն հիմերու վրայ դնել մանուկին դաստիարակութիւնը:

Ընտանեկան կրթութիւնը առաւելաբար եւ բնականաբար կը ծանրանայ մօրը վրայ ու մայրն է տունին հոգեկան, բարոյական մինչեւ իսկ նիւթական բարձրացման գլխաւոր ազդակը:

Ամենէն ծանր պատասխանատուութիւնը մայր ըլլալն է: Ընդհանրապէս իգական սեռի իւրաքանչիւր ներկայացուցիչ բնախօսական իմաստով որդեծնութեան, հետեւաբար մայր ըլլալու յատկութիւնը ունի: Սակայն քիչերն են, որոնք բառին իսկական առումով իրենց զաւակներուն մայր կը դառնան:

Հայ մայրերը այդ քիչերէն են եւ պէտք է ըլլան տարբեր այլ ազգերու պատկանող Մայրերէն: Իւրաքանչիւր հայ մայր ազգապահպանման հաստատուն սիւներէն մին է, որովհետեւ, դարերէ ի վեր մենք գոյատեւած ու ապրած ենք շնորհիւ մեր մայրերուն, որոնք սիրոյ, զոհողութեան եւ տառապանքի հարդուրժողութեամբ պահած են զմեզ հայ:

Զմեզ ձուլելու եւ կրօնափոխելու ամենէն ազդեցիկ միջոցներն անգամ կը մնան անզօր այնքան ժամանակ որ կ՛ունենանք մեր նախնեաց նման տիպար ու զոհաբերող Հայ մայրեր, որոնք մեզի կ՛ուսուցանեն եւ կը դաստիարակեն հայկական առաքինութիւններով, որ մեր հայապահպանման միակ զէնքն է:

Պահուած բառ

դ	ա	ս	ո	ո	ա	շ	ա	կ	ե	ր	տ	ա	կ
պ	ա	ո	ւ	ս	ո	ղ	ո	ւ	թ	ի	ւ	ն	ո
ր	ո	շ	ս	ր	խ	չ	ի	ւ	ճ	օ	ճ	ե	լ
ո	ւ	ս	ո	ւ	մ	ա	ր	ւ	ա	կ	ի	ր	ե
ց	շ	ն	ւ	ձ	ւ	կ	լ	գ	ս	ր	ւ	ե	ն
ց	ա	ն	ց	ն	ի	կ	ր	ա	կ	ա	ա	լ	ա
ց	ն	ն	ի	ւ	թ	ա	կ	ա	ր	գ	կ	ծ	հ
ն	ա	ա	չ	կ	տ	ց	ր	է	տ	տ	ա	զ	ա
ե	լ	տ	յ	ա	յ	ւ	ո	մ	ա	կ	բ	ա	յ
լ	ե	ա	խ	ո	շ	ո	ր	ա	ա	ւ	ա	ր	ց
ղ	ն	տ	ց	յ	ա	ց	ե	ն	օ	տ	ր	ա	ա
գ	ա	ն	ձ	ե	լ	ո	ւ	շ	ա	դ	ի	ր	կ
կ	ի	ս	ա	ւ	ա	ր	տ	դ	ն	ա	ե	տ	ա
գ	շ	ի	ն	ւ	ի	թ	ւ	ո	ղ	ո	ր	ե	ն

մաճ
գանձել
այց
բարի
յանգ
տեղ
գին
ուշադիր
նիշ
դպրոց
ուսում
դաս
ուսուցիչ
մկրատ
ցանց

ուշ
ուսողութիւն
աղիւսակ
գրատախտակ
կաւիճ
ուշանալ
ցցնել
նիւթ
կարկին
անորոշ
շուարած
ցուցակ
ներել
խոշոր

կիսաւարտ
արտօնեց
ածական

սխալ

արմատ
մակբայ
կոչ
աշակերտ
ճօճել
հանել
հայցական
ազատ

ներողութիւն
կարգ
տակ
լոկ
տէր
ցոյց
ատեան

Ն
Կ
Ա
Ր
Ա
Գ
Ի
Ր

«Քրիստոնէութիւնը հոգետիրումն է աշխարհին եւ նիւթեղէնին վրայ»

Այս խօսքը մեկնակէտ եւ սկզբունք առնելով է որ այս յօդուածներու շարքով կը կեդրոնանանք մեր նկարագրի բարեպաշտ եւ օրինակելի գծերուն վրայ, այլ խօսքով՝ մեր առաքինութիւններուն վրայ, որոնց միջոցաւ միայն կրնանք նիւթական աշխարհէն բարձրանալով հասնիլ հոգեւորին:

«Քրիստոնէութիւնը հոգետիրումն է աշխարհին եւ նիւթեղէնին վրայ», եւ քրիստոնեային առաքինութիւններէն մէկն է ...

Յոյսը

Քրիստոնէական հաւատքի մէջ յոյսը խորհրդանշող դէպքը Յիսուսի յարութիւնն է: Հաւատացեալը կ՛ապրի յուսալով թէ մահը վերջ մը չէ այլ՝ յարութեան ճամբով՝ անմահութիւն

Ցանկացած լաւ բանը սպասելու կարողութիւն, հաւատալով որ ան պիտի իրականանայ: Լաւի ակնկալութիւն, հեռանկար:

Յուսալը ապրիլ է: Յուսահատիլը՝ մեռնիլ:Նեղութիւնները, տառապանքները մարդկային կեանքին մաս կը կազմեն ինչպէս ուրախութիւններու բարեկեցիկ պահերը: Որքան պէտք չէ յղփանալ ու գինովնալ յաջողութիւններով եւ ուրախութիւններով, նոյնքան եւ պէտք չէ յուսալքուիլ եւ ընկճուիլ տառապանքներէն եւ նեղութիւններէն:

ՅՈՅՍ

Յուսալ կը նշանակէ...

Վստահիլ Աստուծոյ խոստումներուն եւ ակնկալութեամբ փափաքիլ

Անձ մը որ ...կը յուսայ.-

Ինքնավստահ է
Գոհ է
Համբերատար է
Քաջալերող է

Անձ մը որ չի յուսար.-

Շուտ կը յուսահատի
Կասկածամիտ է
Վախկոտ է

Ղազարոսի Յարութիւնը

Յովհաննէսի Աւետարանին մէջ 11.1-45 կը կարդանք Ղազարոսի Յարութեան մասին:

Ղազարոս մահացու հիւանդ էր երբ իր քոյրերը «Մարթա եւ Մարիամ» մարդ ղրկեցին Յիսուսի մօտ որպէսզի լուր տան թէ Ղազարոս հիւանդ է:
Երբ Յիսուս Բեթանիա «Ղազարոսի գիւղը» հասաւ, արդէն իսկ Ղազարոս չորս օրէ ի վեր թաղուած էր: Մարթա երբ լսեց թէ Յիսուս կու գայ, դիմաւորելու գնաց եւ Յիսուսի ըսաւ.
- Տէ՛ր, եթէ հոս ըլլայիր՝ եղբայրս չէր մեռնէր: Բայց հիմա իսկ գիտեմ, թէ ի՛նչ որ Աստուծմէ խնդրես՝ Աստուած քեզի պիտի տայ:
Յիսուս անոր ըսաւ.
- Եղբայրդ յարութիւն պիտի առնէ:
Մարթա պատասխանեց.
-Գիտեմ որ յարութիւն պիտի առնէ վերջին օրը, յարութեան ատեն:
Յիսուս ըսաւ
-Ե՛ս եմ յարութիւնը եւ կեանքը: Ան որ ինծի կը հաւատայ, թէպէտեւ մեռնի՝ պիտի ապրի:
Երբ մօտեցան տան եւ Յիսուս տեսաւ Մարիամը որ կու լար, եւ տան մէջ գտնուողներէն ոմանք իրարու կըսէին
- Այս մարդը որ կոյրին աչքը բացաւ, չէ՞ր կրնար այնպէս մը ընել՝ որ Ղազարոս չմեռնէր:
Յիսուս ուղղուեցաւ դէպի գերեզմանը, հրամայեց որ վերցնեն քարը եւ աչքերը վեր բարձրացուց եւ ըսաւ.
- Հա՜յր, շնորհակալութիւն քեզի որ լսեցիր զիս: Գիտեմ որ միշտ կը լսես զիս. բայց ինչ որ այժմ կ՛ըսեմ՝ շուրջս գտնուողներուն համար կ՛ըսեմ, որպէսզի անոնք հաւատան թէ դուն ղրկեցիր զիս:
Ասիկա ըսելէ ետք՝ բարձր ձայնով կանչեց.
- Ղազարո՛ս, դո՛ւրս եկուր:
Ու Ղազարոս դուրս ելաւ:

Մարթան կը յուսար որ Ղազարոս յարութիւն պիտի առնէ վերջին օրը: Ի՞նչ է մեր Յոյսը:

Ի՞նչ է հաւատքը: Հաւատք՝ կը նշանակէ վստահ ըլլալ այն բաներուն որոնց կը յուսանք եւ համոզուած ըլլալ այն բաներուն որոնք չեն երեւիր:
Եբրայեցիներուն 11.1

Հաւատանք եւ ի մի միայն, ընդհանրական եւ առաքելական սուրբ Եկեղեցի: Ի մի մկրտութիւն, յապաշխարութիւն, ի քաւութիւն եւ ի թողութիւն մեղաց: Ի յարութիւն մեռելոց, ի դատաստանն յաւիտենից հոգւոց եւ մարմնոց, յարքայութիւն երկնից եւ ի կեանս յաւիտենականս:

Վիճակ
Հայկական խաղ

Վիճակը համբարձման օրով խաղցուող հայկական տոհմիկ սովորութիւն նկատուող խաղ մըն է: Այս վիճակը խաղալու կերպերէն մէկը հետեւեալն է: Մատիտի կամ գրչի ծայրով մը եւ աչքը գոցած թիւ մը զատել հետեւեալ ցանցին վրայէն: Այս թիւին համապատասխանող գրութիւնը այդ թիւը ընտրած խաղին մասնակցող անձին վիճակն է:

1	4	12	3
10	2	9	5
6	8	11	7

1- Զգոյշ պարապ խօսքերէ, գլխուդ փորձանք կը բերէ:
2- Գեղեցիկ ես բայց յամառ, ընկեր չկայ քեզ համար:
3- Երբ շատ սիրես դրամը, չես առներ սիրոյ համը:
4- Ժիր ես, աչքդ շատ բաց է, բայց ձեռքդ շատ կամաց է:
5- Խնայէ միշտ վաստակդ որ չքացուի յատակդ:
6- Գաղափարներ յայտնէ նոր, դդում չուտուիր ամէն օր:
7- Օգուտ չիկայ քեզ անկէ, դուն այդ տետրակը փակէ:
8-Քեզի պէս մարդ շատ քիչ է, կ՛ընես խելքիդ ինչ փչէ:
9- Գերի մ՛ըլլայ քու կամքիդ, գիտցիր արժէքը կեանքիդ:
10- Երբ որ չունիս գութ, կորով, մարդ չսիրեր քեզ զոռով:
11- Մի վարանիր սիրէ միշտ, պիտ՛ չկրես երբեք վիշտ:
12- Երբ կ՛ուզես որ համ բերես, ջանայ որ միշտ համբերես:

Գիտէի՞ր թէ

• **Հայաստանի Հանրապետութեան Զինանշանին** կեդրոնը Արարատ լերն է որուն վրայ կը հանգչի **Նոյեան Տապանը:**

• **Հայերէնը** Հայաստանի պաշտօնական լեզու հռչակուեցաւ Դեկտեմբեր 1919 ին:

• Անկախ Հայաստանի ընթացքին վերջին դաշնագիրը՝ **Սեւրի Դաշնագիրը,** ստորագրուեցաւ 10 Օգոստոս 1920 ին:

Հայ կինը եւ ազգային աւանդութիւնները

Ազատուհի Սիմոնեան
Հատուածներ

Ազգային տոհմիկ աւանդութիւնները անգիր մեր պատմութիւնն են, որ դարերու ընթացքին առանց մասնաւոր ճիգի, փոխանցուած են սերունդէ սերունդ: Երբ մեր նախնիները կ՛ապրէին այս աւանդութիւններով ու կը փոխանցէին զանոնք իրենց յաջորդող սերունդներուն, կը գտնուէին իրենց պապենական հողերուն վրայ: Ներկայիս, յատկապէս սփիւռքի մէջ, երբ մեր ոտքերուն տակէն անհետացած է հայրենի հողը, այդ հողը ու անոր կապուած յիշատակները փոխարինող հիմնական ազդակներէն կը հանդիսանան ազգային տոհմիկ աւանդութիւնները: Իսկ այդ աւանդութիւններու պահպանման մէջ անուրանալի եղած է դերը Հայ Կնոջ, որպէս սիւնը հայ ընտանիքի:

Աւանդութիւնները առհասարակ կրօնական ծագում ունին եւ մեզի հասած են հեթանոսական շրջաններէն: Զոր օրինակ, «Վարդավառ»ի տօնակատարութեան իրարու վրայ ջուր սրսկելու սովորութիւնը կու գայ հեթանոսական շրջանէն եւ կապ ունի ջուրի ու ցանքի աստուածներու պաշտամունքին հետ: Զատկական հաւկիթ ներկելու սովորութեան ծագումը եղած է նոր կեանքի սկզբնաւորութեան խորհրդանիշը: Համբարձման տօնը կիներու յատուկ տօն մըն է, որ կը զուգադիպի գարնան եւ կապ ունի մեր նախնիներու բնութեան պաշտամունքի աւանդութիւններուն հետ:

Արդի կնոջ համար սակայն ո՛րքանով շահեկանութիւն կը ներկայացնեն մեր տոհմիկ աւանդութիւնները: Արդեօք ժամանակավրէպ չե՞ն նկատուիր անոնք: Ինչո՞ւ պէտք է պահել զանոնք եւ փոխանցել սերունդներուն:

Եղեռնէն վերապրած մեր մայրերը կատարեցին իրենց դերը, փոխանցելով մեզի մեր աւանդութիւնները, հակառա՛կ այն բոլոր տառապանքներուն եւ հալածանքներուն որ իրենց բաժինը եղաւ: Եղեռնի մեր մայրերու սերունդը հանդիսացաւ այն թթխմորը որով խմորուեցանք, խորացանք, հասակ առինք, ազգային դիմագիծ կերտեցինք: Անոնք մեզի փոխանցեցին տոհմիկ աւանդութիւնները, զորոնք տակաւին կը շարունակենք գործադրել: Զատկական հաւկիթ ներկելը, քաթաները, չէօրէկները, միջինքի յատուկ ճաշերու եւ պահեցողութեան աւանդութիւնները, հարսանիքի, որդեծնութեան, մկրտութեան, երեխան միւռոնէն հանելու եւ այլ կարգի աւանդութիւններ: Նաեւ փոխանցեցին մեզի ասեղին հրաշագործ ոյժը եւ սորվեցուցին ազգագրական ձեռագործները Մարաշի, Այնթապի եւ այլ շրջաններու: Մանաւանդ առաքինի կեանքի յատկութիւնները, աշխատանքի սէրը, նուիրումի եւ զոհողութեան ոգին, ձեռներէցութիւնը:

Որպէս ժառանգորդները այդ մայրերուն, ի՞նչ ձեւով կը վերաբերինք նոյն այդ ժառանգութեան հետ՝ որպէս արդի մայրեր ու կիներ: Հայ կնոջ նոր ուղղութիւնը պիտի ըլլայ հինին ու նորին գեղեցիկ համադրութիւնը, ներդաշնակ զուգորդութիւնը, իւրացնելով անցեալէն մեզի փոխանցուած մարդկային, ազգային եւ կրօնական աւանդութիւններու գեղեցիկ փունջը, միեւնոյն ատեն քայլ պահելով արդի քաղաքակրթութեան ընձեռած առաւելութիւններուն հետ:

Ապրիլ ամսուան պատասխանողներ եւ մասնակցողներ

Մանկապարտէզի անկիւն
Մարիամ, Մարիամը, երկրաշարժ, հրեշտակը, քարը, նստաւ, սարսափեցան, մի՛ վախնաք, խաչուած, յարութիւն, ըսէք, առ աջ, տեսնէք

Նախակրթարան Ա. Բ. Գ.անկիւն
1. գ. Խոնարհութեան
2. ա. Ս. Հաղորդութիւնը
3. բ. Պետրոս
4. գ. կ՛աղօթէր
5. յարութիւնը, հաւատայ, ապրի
6. ա. վեցերորդը
7. գ. վեցերորդ
8. բ. Բժշկութիւն
9. գ. Հաւատով խոստովանիմ
10.հրաշալի, Աստուած, ...

Նախակրթարան Դ. Ե. Զ.անկիւն
1. գ. եւ դ. Միջինքի յաջորդող Շաբաթ օրը մեծ պահքի 27րդ օրն է:
2. ա. Փիլիպպեցիս 2.3
3. գ. 2 զաւակ ունէր եւ փոքր զաւակը ուզեց ունենալ հարստութիւնը
4. բ. Գրիգոր Լուսաւորիչի համար
5. ա. Լիկիանոս
6. ա. Յովհաննէս եւ մայրը Մարիամ
7. բ. եւ դ. Ծաղկազարդին յաջորդող շաբաթը Ս. Զատիկին նախորդ շաբաթն է
8. արարչագործութեան, տասն կուսանաց, մատնութեան Տեառն
9. Վերջին ընթրիքին եւ Ոտնլուայի, չարչարանաց, խաչելութեան եւ թաղման
10. Մեռելոց

Երկրորդականի անկիւն
1. ա. Նոր, բ. Կանաչ, գ. Կարմիր
2. Երկինքը, Օդը, Ծովը, Ցամաքը
3. Յիսուս Քրիստոս խաչին վրայ իր արեամբ վճարեց փրկագինը ամբողջ աշխարհի
4. Երկուշաբթի
5. Երեքշաբթի
6. Կիրակի
7. Երեքշաբթի
8. Չորեքշաբթի
9. Հինգշաբթի
10.Հինգշաբթի
11.Հինգշաբթի
12.Հինգշաբթի
13.Ուրբաթ
14.Ուրբաթ
15.Մէկշաբթի

Ընդհանուրին անկիւն.-
1- բ, խոնարհութիւն
2- ա, խորանի կից սենեակը
3- դ, օրհնեալ է յարութիւնը Քրիստոսի
4- դ, բոլոր վերի պատասխանները
5- բ, Բեթանիա
6- ա, սիրէ ընկերդ անձիդ պէս
7- դ, պանդուխտ
8- բ, ճրագալոյց
9- բ, ոչ ալ նախանձէ անօրէն մարդոց
10-գ, 10 իմաստուն կոյսեր

Ապրիլ ամսուան մասնակցողներ

Մանկապարտէզ
Անսխալ պատասխանողներ
Սեւակ Պապիկեան, Ծեսիքա Մատթէոսեան, Կրէյս Նարեկեան,Արին Անթեպեան, Յոլեր Անթեպեան:

Նախակրթարան Ա.Բ. Գ. անկիւն
Գէորգ Պուիքեան, Հրայր Մատթէոսեան, Մհեր Մատթէոսեան:
Անսխալ պատասխանողներ
Առէն Պապիկեան, Ալեք Կարապետեան:

Նախակրթարան Դ.Ե.Զ. անկիւն
Քրիսդինա Կարապետեան, Հրակ Նարեկեան

Երկրորդականի անկիւն
Լոռի Քէօսէյեան, Կարօ կարապետեան, Թամար Գիզիրեան, Փօլ Գիզիրեան, Քրիստինա Լոշխաճեան:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Մանկապարտէզի անկիւն

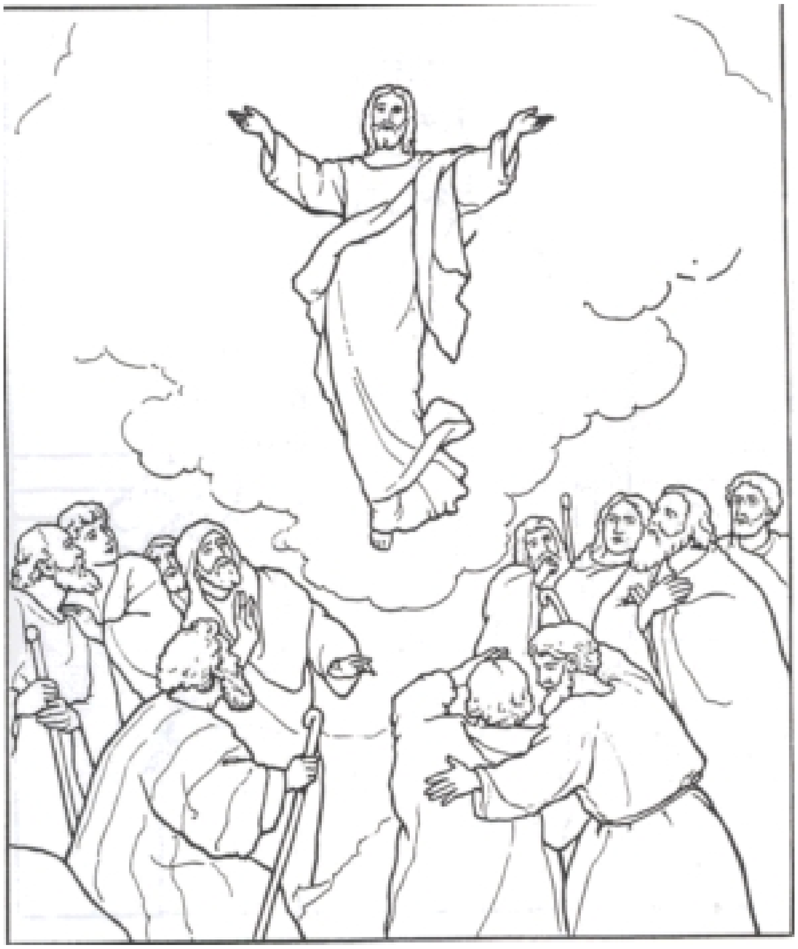

Ամբողջացո՛ւր Ղուկաս 24: 50-53

Բեթանիա, օրհնեց, բաժնուեցաւ, երկինք, երկրպագեցին, Երուսաղէմ, զԱստուած

Յիսուսի համբարձումը այս տարի Մայիս ----- ին է:

Ապա տարաւ զանոնք մինչեւ ----------- եւ ձեռքերը վեր բարձրացնելով ------------ զանոնք: Եւ մինչ կ՛օրհնէր, ------------- անոնցմէ, դէպի -------------- բարձրանալով:
Անոնք ------------- Յիսուսի եւ մեծ ուրախութեամբ վերադարցան ----------------- : Ամէն օր տաճարին մէջ էին՝ գովելով ու օրհնաբանելով --------------:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Ա. Բ. եւ Գ.դասարաններու անկիւն

1.- Յիսուս գիւղ մը մտած միջոցին քանի՞ բորոտ բժշկեց:
ա.- եօթը
բ.- ութը
գ.- տասը
դ.- երեք

2.- Ամբողջացո՛ւր սաղմոսը:
ա.- Տէ՛րն է -------------- ուստի ոեւէ բանի՛ ----------- պիտի չմնամ:----------- արօտավայրերու մէջ կը մակաղեցնէ զիս հանգստարար ------------ զիս կը տանի:

3.- Ո՞վ բացաւ Սողոսին աչքերը:
ա.- Պողոս
բ.- Անանիա
գ.- Յուդա
դ.- Ստեփանոս

4.- Այրի կինը եկեղեցիի գանձանակին մէջ քանի՞ լումա նետեց:
ա.- տասը լումա
բ.- երեք լումա
գ.- չորս լումա
դ.- երկու լումա

5.- Հերովդեայի աղջիկը ի՞նչ խնդրեց հէրովդէս թագաւորէն իր ծննդեան տարեդարձին:
ա.- Յովհաննէս Մկրտիչի գլուխը:
բ.- Թագաւորութեան կէսը:
գ.- Ոսկի
դ.- Պալատ մը ունենալ:

6. Աստուածաշունչը քանի՞ մասերու կը բաժնուի:

Ա. 0
Բ. 125
Գ. 2
Դ. 1000

7. Որո՞նք են այդ մասերը:
Ա. հին կտակարան եւ նոր կտակարան
Բ. հին կտակարան
Գ. նոր կտակարան
Դ. աւետարան

8. Ի՞նչ է հին կտակարանը
Ա. կը պարունակէ Աստուծոյ խօսքերը Յիսուսի գալուստէն վերջ
Բ. կը պարունակէ Աստուծոյ խօսքերը Յիսուսի գալուստէն առաջ
Գ. կը պարունակէ Աստուծոյ խօսքերը Յիսուսի գալուստէն առաջ եւ վերջ
Դ. կը պարունակէ առաքելական նամակները

9. Ի՞նչ է նոր կտակարանը
Ա. կը պարունակէ Աստուծոյ խօսքերը Յիսուսի գալուստէն վերջ
Բ. կը պարունակէ Աստուծոյ խօսքերը Յիսուսի գալուստէն առաջ
Գ. կը պարունակէ Աստուծոյ խօսքերը Յիսուսի գալուստէն առաջ եւ վերջ
Դ. կը պարունակէ առաքելական նամակները

10. Նոր կտակարանը որո՞ւն մասին կը խօսի:
Ա. Մովսէսի մասին
Բ. Աբրահամի մասին
Գ. Ադամ եւ Եւայի մասին
Դ. Յիսուսի մասին

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Դ. Ե. եւ Զ. դասարաններու անկիւն

1.- Յիսուս իր մօր հոգատարութիւնը աշակերտներէն որո՞ւ յանձնեց:
ա.- Պետրոսի
բ.- Յակոբոսի
գ.- Մաթէոսի
դ.- Յովհաննէսի

2.- Զաքէոս ի՞նչ ըրաւ Յիսուս տեսնելու համար:
ա.- Ժողովուրդը հրեց առաջ անցնելու եւ Յիսուսը տեսնելու:
բ.- Լերան մը վրայ բարձրացաւ:
գ.- Բարձր ձայնով պոռալու սկսաւ որ Յիսուս իր կողմ նայի:
դ.- Ծառի մը վրայ բարձրացաւ:

3.- Ամբողջացուր համարը:
Անեղ--------- Մեղայ քեզ---------
խմովք,------------եւ ---------- խմով.
մի՛ յիշեր զմեղս իմ ------------՝ վասն անուանդ քոյ ------------:

4.- Յիսուս Յարութիւնէ ետք քանի օր մնաց իր աշակերտներուն հետ:
ա.- երեք օր
բ.- տասը օր
գ.- քառասուն օր
դ.- մէկ տարի

5.- Ծաքթուան ո՞ր օրը տեղի ունեցաւ Յիսուսի դէպի երկինք Համբարձումը:
ա.- Հինգշաբթի
բ.- Ուրբաթ
գ.- Շաբաթ
դ.- Կիրակի

6.- Այս տարի ո՞ր օրը կը տօնենք Համբարձումը:
ա.- Մայիս 20
բ.- Յունիս 1
գ.- Մայիս 7
դ.- Մայիս 30

7.- Այս տարի ո՞ր օրը կը տօնենք Հոգեգալուստը:
ա.- Մայիս 20
բ.- Յունիս 1
գ.- Մայիս 7
դ.- Մայիս 30

8.- Աստուածաշունչի ո՞ր գիրքին մէջ կը կարդանք Հոգեգալուստի դէպքին մասին:

ա.- Մատթէոս
բ.- Մարկոս
գ.- Ղուկաս
դ.- Առաքեալներուն գործերը

9.- Ո՞վ է հեղինակը Առաքեալներու գործերը գիրքին:

ա.- Մատթէոս
բ.- Մարկոս
գ.- Ղուկաս
դ.- Յովհաննէս

10.- Հոգեգալուստի օրը Առաքեալները Սուրբ Հոգիով լեցուելէ ետք ի՞նչ սկսան ընել:
ա.- Աղօթել
բ.- Սաղմոս ըսել
գ.- Հոն հաւաքուած տարբեր երկիրներէ եկած ժողովուրդներու լեզուներով խօսիլ
դ.- Տուն վերադառնալ

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Երկրորդականի անկիւն

1- Յիսուս իր յարութենէն քանի՞ օր ետք համբարձաւ:

- --------------- օր

2- Հոգեգալուստը՝ կամ Պենտեկոստէն Յիսուսի յարութենէն քանի՞ օր ետք տեղի ունեցաւ:

--------------- օր

3. Աստուածաշունչի ո՞ր գիրքին մէջ կը կարդանք Հոգեգալուստին մասին:

----

4. Առաքեալներու Գործերը գիրքին Ա. գլուխին մէջ կը կարդանք թէ Առաքեալները փոխարինեցին Յուդան : Որո՞ւ հետ:

ա. Մատաթիա

բ. Բարսաբա

5. Առաքեալները ի՞նչ միջոց գործածեցին հաւատացեալներուն կողմէ երկու ներկայացուած անձերէն մէկը զատելու:

____

----

6. Չորս Աւետարաններէն ո՞ր երկուքին մէջ կը կարդանք Յիսուսի համբարձումին մասին:

----

7. Հետեւեալ գիրքերէն ո՞ր մէկուն մէջ կը կարդանք Հոգեգալուստի մասին:

ա- Մատթէոս

բ- Մարկոս

գ- Ղուկաս

դ- Առաքեալներուն Գործերը

8. Ո՛վ գրած է Առաքեալներուն Գործերը գիրքը:

ա- Մատթէոս

բ- Մարկոս

գ- Ղուկաս

դ- Յովհաննէս

9. Այս տարի Ս. Խաչի ո՞ր տօնը կը տօնենք Մայիս 9 ին:

----

10. Երկրորդ Ծաղկազարդը Համբարձումի յաջորդող Կիրակին է: Այս տարի ե՞րբ է Երկրորդ Ծաղկազարդը:

----

11. Հին կտակարանի ո՞ր դէպքը մաս կը կազմէ Հայաստանի Հանրապետութեան զինանշանին:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Ընդհանուրի անկիւն

1- Ո՞րն է անկապ անունը.-

ա- Արշիլ Կորքի
բ- Մարտիրոս Սարեան
գ- Սայաթ Նովա
դ- Գառզու

Չ- Համբարձումի ծանօթ երգին մէջ «Ամպի տակից» ի՞նչ կու գայ.-

ա- հուր
բ- ջուր
գ- դուռ
դ- նուռ

Յ- Ո՞ր մէկը հայկական թագաւորութիւն մը չէ.-

ա- Բագրատունեան
բ- Արտաշիսեան
գ- Մամիկոնեան
դ- Կիլիկեան

4- Ո՞ր թռչունի հայերուն համար հայրենի կարօտ կը խորհրդանշէ.-

ա- կռունկ
բ- կաքաւիկ
գ- սոխակ
դ- լորի

5- Ըստ սաղմոս 29 (30) -ին, Տէրը կը փառաբանեմ որովհետեւ.-

ա- ինծի ներեց
բ- զիս ազատեց
գ- ինծի դարձի բերաւ
դ- զիս գոհացուց

6- Ո՞ր հայ հերոսը տգեղ Հսկայ մըն էր.-

ա- Քաջ Նազար
բ- Ճարպիկ Արա
գ- Տորք անգեղ
Դ- Սանասար

7- Ինչ կը նշանակէ «Ինչ որ ցանես ան կը հնձես».-

ա- Պէտք է զգոյշ ըլլաս
բ- Արարքներուդ հետեւանքը կը կրես
գ- Ամէն ինչ իր ժամանակը ունի
դ- Աշխատասէր պէտք է ըլլալ հունձք ունենալու համար

8- Բանաստեղծը կը սիրէ անուշ Հայաստանի.-

ա- արեւաքամ բառը
բ- արնանման նուռը
գ- արեւահամ բառը
դ- արեւահամ պարը

9- Ո՞ր մէկը եկեղեցական զգեստի մաս չի կազմեր.-

ա- Բազկուրար
բ- բազպան
գ- գօտի
դ- Մաղզմայ

10- Ո՞ր բառով կը վերջանայ Աւետարանը.-

ա- Քրիստոս
բ- Ամէն
գ- Յաւիտեանս
դ- Աստուծոյ

Կարճ Լուրեր

Կիրակնօրեայ Դպրոցի Հանդէս
13 Յունիս 2004, կէսօրէ ետք ժամը 1:30ին Բասդրմաճեան Սրահ: Մուտքը ազատ:

• **Ամէն Շաբաթ** օր երեկոյեան ժամը 7:00 ին **Աստուածաշունչի Սերտողութիւն Երիտասարդներուն համար** Ս. Յակոբ Մայր Եկեղեցի:

• **Դասախօսութիւն** "Հին Կտակարանի Օգտագործումը Նոր Կտակարանի Հեղինակներուն կողմէ" Երեքշաբթի, **Մայիս 25** 2004 ի երեկոյեան ժամը 8:00 ին Ա. Ահարոնեան Սրահ

«Մաշտոցի Արձագանգ»ի Խմբագրական կազմ

Խմբագիր՝	Շաղիկ Պոյաճեան
Աշխատակիցներ՝	Յասմիկ Նաճարեան, Երան Լոշխաճեան, Գարոլին Գէպթաննեան, Նիկոլ Դանիէլեան եւ Թորոս Պապիկեան:

«Ճաշու աւետարան»ը

Կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք www.sourphagop.org, ձախ կողմի կոճակներէն «Ճաշու աւետարան»ը ձեզ կ՛ուղղէ դէպի ամսուան իւրաքանչիւր օրուան Ճաշու Աւետարանի հատուածները...

«ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ»ը

Կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք www.sourphagop.org, ձախ կողմի կոճակներէն «Պարբերաթերթ»ը ձեզ կ՛ուղղէ դէպի ներկայ եւ նախկին թիւերը...

Սուրբ Յակոբ Հայց. Առաք. Մայր Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ դպրոցի կամաւոր խմբակը.- Ուսուցիչներ՝ Իզապէլ Քուլլուքեան, Սալբի Բակլաեան, Վերժին Գէպթաննեան, Վերա Կարապետեան, Երան Լոշխաճեան, Գարոլին Գէպթաննեան, Յասմիկ Նաճարեան, Շողիկ Նաճարեան, Աշխէն Իշխանեան, Յասմիկ Գանաճեան, Տնօրէն՝ Թորոս Պապիկեան, Կայքէջ՝ Րաֆֆի Պապիկեան, Լուսանկարիչ՝ Նիկոլ Դանիէլեան, Պարբերաթերթ՝ Շաղիկ Պոյաճեան: